

SATAHANGAN ENNAKKO-OHJELMAT

Ennako-ohjelmien tavoitteet:

- Leirille osallistujat orientoituvat leirielämään oman ikäkauden ohjelman mukaisesti
- Ei-osallistujille tarjotaan mahdollisuus tutustua pintapuolisesti siihen, mitä teemoja leirin ohjelma pitää sisällään

Ikäkausiohjelmasta on poimittu sopivia tavoitteita ja aktiviteetteja, joihin on suunniteltu Satahanka-henkinen ohjelma.

Tarpojat:

Leirielämään liittyviä tehtäviä:

”Tarpoja osaa päättää asioista yhdessä ja suunnitella erilaisia projekteja”

Oman vartion kanssa osallistuminen isolle leirille on itsessään jo projekti, jonka suunnitteluun on hyvä paneutua. Vartiolaisia on hyvä vastuuttaa ottamaan osaa vartiota koskeviin tehtäviin ja valmisteluihin ennen leiriä.

Vartiolaiset huolehtivat johtajan johdolla oman vartion yhteiset tavarat leirikuntoon ja huoltavat ne tultaessa takaisin leiriltä.

”Tarpoja käyttää osaamistaan solmuja ja köytöksiä”

Vartio suunnittelee ja toteuttaa omaan leiriarkeensa sopivan rakennelman. Tällainen voi olla hyvin esimerkiksi kerrostettu tuuletuspui makuupusseilla tai muu vartion ideoima solmuja ja köytöksiä edellyttämä leirirakennelma. Vartionjohtaja kertoo vartiolaisille, millaisia leirirakennelmia suurella leirillä yleensä on. Kertoa voi sanoin, kuvin tai esimerkiksi mallikappaleen avulla.

”Tarpoja osaa pystyttää majoitteen ja huoltaa sen”

Vartio harjoittelee ennen leiriä lippukunnan käyttämän majoitteen pystytystä. Tämän voi hyvin ottaa osaksi ensimmäistä kohtaa ”päättää asioista yhdessä ja suunnitella projekti”.

”Tarpoja harjoittelee toimintaa vaaratilanteessa”

Vartio pohtii, miten tulee toimia veden varaan jouduttaessa esimerkiksi ”mies yli laidan” -tilanteessa. Vartio pohtii, mitä erilaisia tehtäviä miehistön jäsenillä on ja harjoittelee tilannetta mahdollisuuksien mukaan käytännössä purjehduksella esimerkiksi heittämällä fendari yli laidan.

Leiriohjelmaan liittyvät tehtävät:

”Tarpoja harjoittelee vesillä käytettäviä väistämissääntöjä”, ”Tarpoja tuntee merikarttamerkkejä”

Vartio tutustuu merikarttamerkkeihin ja väistämissääntöihin. Väistämissääntöjä ja merikarttamerkkejä harjoitellaan merimerkkiradalla. Harjoituksen voi tehdä myös usean vartion yhteistyönä. Toiselta parissa suljetaan silmät ja toinen on ”ruorimies”, joka ohjaa ”alusta” pitäen kiinni olkapäistä. Sisätilaan tai ulos rakennetaan saatavilla olevista materiaaleista merimerkkirata. Voidaan sopia, että ensin jokainen osallistuva pari saa kokeilla vapaasti rataa ja tämän jälkeen kokeilla, mikä pari selviää radasta esimerkiksi vähimmillä virheillä. Samalla tulee huomioida muiden ”alusten” kulku radalla ja väistää sääntöjen mukaan. Radalla on siis useita pareja yhtä aikaa ja pareille jaetaan eri ”alukset”.

Mahdollisia aluksia:

- purjevene
- moottorivene
- kauppa-alue
- ohjailukyvyltään rajoitettu alus

”Tarpoja osaa huomioida omassa toiminnassaan syntyvien jätteiden oikean lajittelun”

Vartio tutustuu leirillä syntyvien jätteiden käsittelyyn sekä mikromuovien vaikutukseen meressä. Vartio pohtii ja havainnoi yhdessä, millaisia jätteitä vartiolta syntyy esimerkiksi päivä- tai viikonloppuretkellä. Miten nämä tulee lajitella? Miten voidaan vaikuttaa jätteiden syntyyn? Vartio pyrkii arvioimaan, paljonko esimerkiksi 1000 henkilöä tuottaa jätettä päivässä käyttäen apuna retkellä saatua tietoa?

Vartio tutustuu erilaisiin materiaaleihin, jotka sisältävät mikromuovia (esimerkiksi fleecce ja kosmetiikkatuotteet). Vartio tutustuu myös vaihtoehtoihin tapoihin tuottaa muovien kaltaisia materiaaleja, esimerkiksi biomuovia. Vartio voi kokeilla biomuovin valmistusta kokouksessa.

Ohje biomuovin valmistamiseen:

Mikrossa valmistettava biomuovi eli tärkkelyskumi

Biomuovi on muovia, joka hajoaa nopeasti, joten siitä ei synny saastuttavaa jätettä. Biomuovia on mahdollista valmistaa esimerkiksi perunan ja maissin sisältämistä hiilihydraateista. Tässä käytetään peruna- tai maissijauhoa, koska ne ovat lähes puhdasta tärkkelystä.

Pohtikaa ennen valmistuksen aloittamista, mihin peruna- tai maissijauhoa voi käyttää ruuanlaitossa? Millaisiin ruokiin ja mihin tarkoituksiin?

Välineet:

- Mikroaaltouuni
- 2 ruokalusikkaa
- Minigrip-pussi (mielellään 0,5 l)

Aineet:

- vesi
- peruna- tai maissijauho
- ruokaöljyä
- elintarvikeväriä

Tee näin:

1. Annostele minigrip-pussiin 2 ruokalusikallista tärkkelystä.
2. Annostele pussiin yhtä paljon (2 ruokalusikallista) vettä. Sekä 3-4 pisaraa elintarvikeväriä. Sulje pussi ja puristele pussia varovasti, että saat jauhon sekoittumaan tasaisesti veteen. Vesi ja maissitärkkelys muodostavat sitkeän taikinän, löllölimän.
3. Lisää pussiin pari pisaraa ruokaöljyä, sulje pussi ja puristele huolellisesti, niin että öljy sekoittuu taikinaan.

Miksi öljyä lisätään?

Öljy toimii ”voiteluaineena” eli se estää kuivan kokkareisen tuotteen muodostumisen.

4. Sulje pussi.
5. Laita pussi mikeroon. Aseta mikro keskiteholle (esim. 600 W tai Medium High -säätö mikrosta riippuen). Kuumenna seosta 15 sekunnin erissä, yhteensä 1 min. Huomioi, ettei seos pala.

TÄRKEÄÄ! Pussia ei saa kuumentaa kerralla koko minuuttia, se saattaa muuten pokahtaa

Miltä seos näyttää?

Osa seoksesta on läpikuultavampaa ja joissakin kohdissa on jäänyt tiiviitä paakkuja, joista ei näe läpi.

6. Ota pussi VAROVASTI mikrosta, seos on kuumaa.
7. Seos, joka on jäähtynyt kosketuslämpimäksi voidaan muotoilla esimerkiksi piparimuottien avulla. Mitä keksit muotoilla seoksesta?
8. Laittakaa tuotokset kuivumaan seuraavaan kertaan asti. Seos kovettuu parissa päivässä.

HUOM! Tämän biomuovin voi hävittää biojätteeseen. Miksi?

Lähde: Helsingin yliopiston kemianopetuksen keskus Gadolin. Työohjeet

<https://www.helsinki.fi/fi/tiedekasvatus/kemianluokka-gadolin-tyoohjeet-osa-1#section-26868>

”Tarpoja osaa käyttää erilaisia työkaluja”

Vartio tutustuu erilaisiin aluksen pienissä sähkö- ja huoltotöissä tarvittaviin työkaluihin.

Samoajat:

”Samoaja tutustuu veneen moottoriin”

Samoaja tutustuu jonkin veneen moottoriin ja opettelee yhden itselleen uuden huolto- tai tarkistustoimen. Samoaja tekee aiheesta päivityksen itselleen sopivaan somekanavaan, esimerkiksi Snapchattiin tai Instagramiin. Muistattehan käyttää myös Satahangan virallisia hashtageja: #satahankaxiii #perillämerellä ja #partioscout!

”Samoaja harjoittelee toimintaa vaaratilanteessa”

Samoaja harjoittelee yhdessä tarpojien kanssa toimintaa erilaisissa veteen liittyvissä vaaratilanteissa. Vartio miettii erilaisia mahdollisia vaaratilanteita, kuten esimerkiksi tulipalo aluksessa, miehistön jäsenen veden varaan joutuminen, karilleajo, aluksen vuoto ja tapaturma. Vartio pohtii, miten eri tilanteissa tulee toimia ja mitä erilaisia tehtäviä miehistön jäsenillä on vaaratilanteissa. Vartio harjoittelee ”mies yli laidan” - tilannetta mahdollisuuksien mukaan käytännössä purjehduksella esimerkiksi heittämällä fendari yli laidan.

”Samoaja tutustuu koulutukseen partioaluksella”

Samoaja tutustuu partioaluksella tapahtuvaan koulutustilanteeseen ja tekee siitä somepäivityksen.

Jos samoajalla on jo kokemusta oman lippukunnan aluksella tapahtuvasta koulutuksesta tai samoajalla ei ole lainkaan kokemusta partioaluksilla toimimisesta, samoaja voi mahdollisuuksien mukaan osallistua naapurilippukunnan aluskoulutukseen, esimerkiksi ilta- tai viikonloppupurjehdukselle.

Vaeltajat:

”Moninaisuus ja asenteet”

Vaeltaja tutustuu ainakin yhden toisen lippukunnan tapaan toteuttaa meritaitokoulutusta osallistumalla esimerkiksi ilta- tai viikonloppupurjehdukselle tai kokoukseen.

”Vaeltaja tekee jotain itselleen uutta veden parissa”

Vaeltaja tutustuu esimerkiksi avantouintiin tai harjoittelee pelastautumisuuntia luonnonvedessä.

”Vaeltaja tutustuu veneen korjaamiseen”

Vaeltaja harjoittelee esimerkiksi pienen vuodon tukkimista veneessä harjoittelumallin (esimerkiksi reiällisen ämpärin) avulla.

”Vaikuttaminen”

Vaeltaja pestautuu leirille johonkin itselleen uuteen pestiin.

